

ILMIÖKLUBI – Some

Materiaali tuotettu Jäljillä-hankkeessa 2024-2025

KAUPUNGINKIRJASTO

Aluehallintovirasto

OULU

Mitä tehdään

Ilmiöklubi on aikuisten keskustelupiiri, jossa paneudutaan mediakulttuuriin ja -sisältöihin. Aiheiden kautta voit jakaa omia kokemuksiasi, esittää kysymyksiä tai kritiikkiä, muistella koskettavimpia tai järkyttävimpiä hetkiä. Keskustelun lomassa pohditaan, mitä ja miksi mediassa tapahtuu. Keskustelun aiheina voivat olla uutiset, elokuvat, sarjat, someilmiöt, laulujen sanat tai vaikka kirjat! Tule mukaan juuri sellaisena kuin olet!

Keskustelu kaikille

- Puhutaan omista kokemuksistamme ja itsestämme, ei muista.
- Puhutaan sillä osaamisella, mitä meillä on.
- Emme koita vakuuttaa muita tai olla yksimielisiä – omat mielipiteet saa olla.
- Ei tarvitse etsiä ratkaisuja tai päätöksiä.

Jos minun pitäisi kuvailla yleistä keskustelukulttuuria yhdellä sanalla, se olisi...

haastava

mielenkiintoinen

Jokin muu...?

hyökkäävä

yksipuolinen

toivoton

sekava

kiihottava

polarisoitunut

innostava

muuttunut

Suosituimmat sosiaalisen median palvelut Suomessa 2023

3,6 M

89 % (+5)

3,2 M

80 % (+8)

3,1 M

77 % (+2)

2,4 M

58 % (+1)

1,3 M

33 % (+4)

1,1 M

28 % (-2)

1,1 M

26 % (-1)

0,93 M

23 % (-3)

0,70 M

17 % (-4)

0,57 M

14 % (-2)

0,49 M

12 % (-6)

Datalähde: DNA, Digitaaliset elämäntavat 2023 -tutkimus, <https://corporate.dna.fi/digitaalinelama2023>
(n=1011, 16-74-vuotiaat), käyttö vähintään viikoittain, SVT:n väestötiedot 2022 (stat.fi), kuva: Harto Pönkä, 31.10.2023.

KAUPUNGINKIRJASTO

OULU

Reaktioilla liikennettä

Feissarimokat

Rappiolivet

Ragebait eli
raivosyötti

Karens

Cringe
(kavahdus,
häpeä)

Rappiolive esimerkkinä

Eräs katsoja kuvailee:

”Striimaaja [lähetyksen esiintyjä ja kuvaaja] on jo valmiiksi sekaisin. Sitten sille heitetään kaksikymppinen tai viisikymppinen ja se on vielä enemmän sekaisin.”

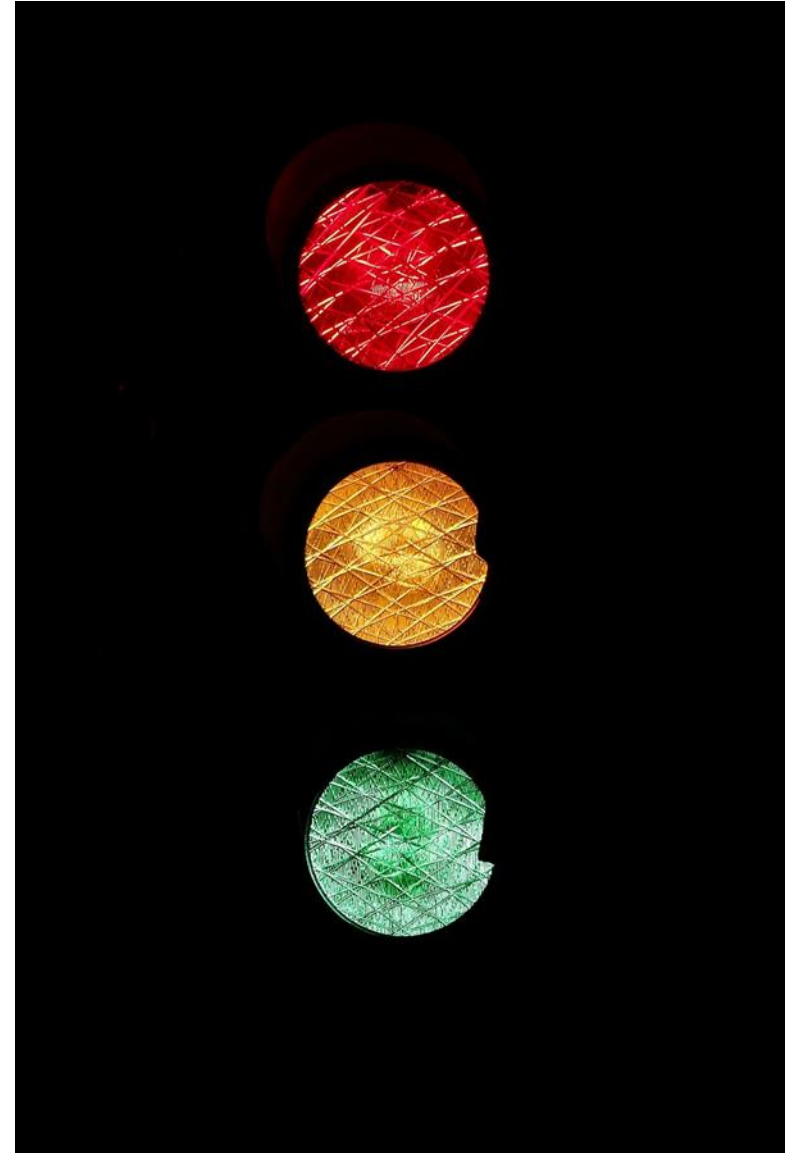
Siirrytään väittämiin

- Kerro, päteekö väittämä sinuun:

Samaa mieltä

En osaa sanoa

Eri mieltä

KAUPUNGINKIRJASTO

Sosiaalisella medially on positiivinen vaikutus minuun.

KAUPUNGINKIRJASTO

OULU

Hautajaisissa saa ottaa selfien.

**Vanhemmat saavat jakaa kuvia
lapsistaan sosiaalisessa mediassa.**

KAUPUNGINKIRJASTO

OULU

Somessa pitäisi käyttää omaa nimeä.

KAUPUNGINKIRJASTO

OULU

**Vihapuheen määrä on kasvanut niillä
netin sivuilla, joita itse käytän.**

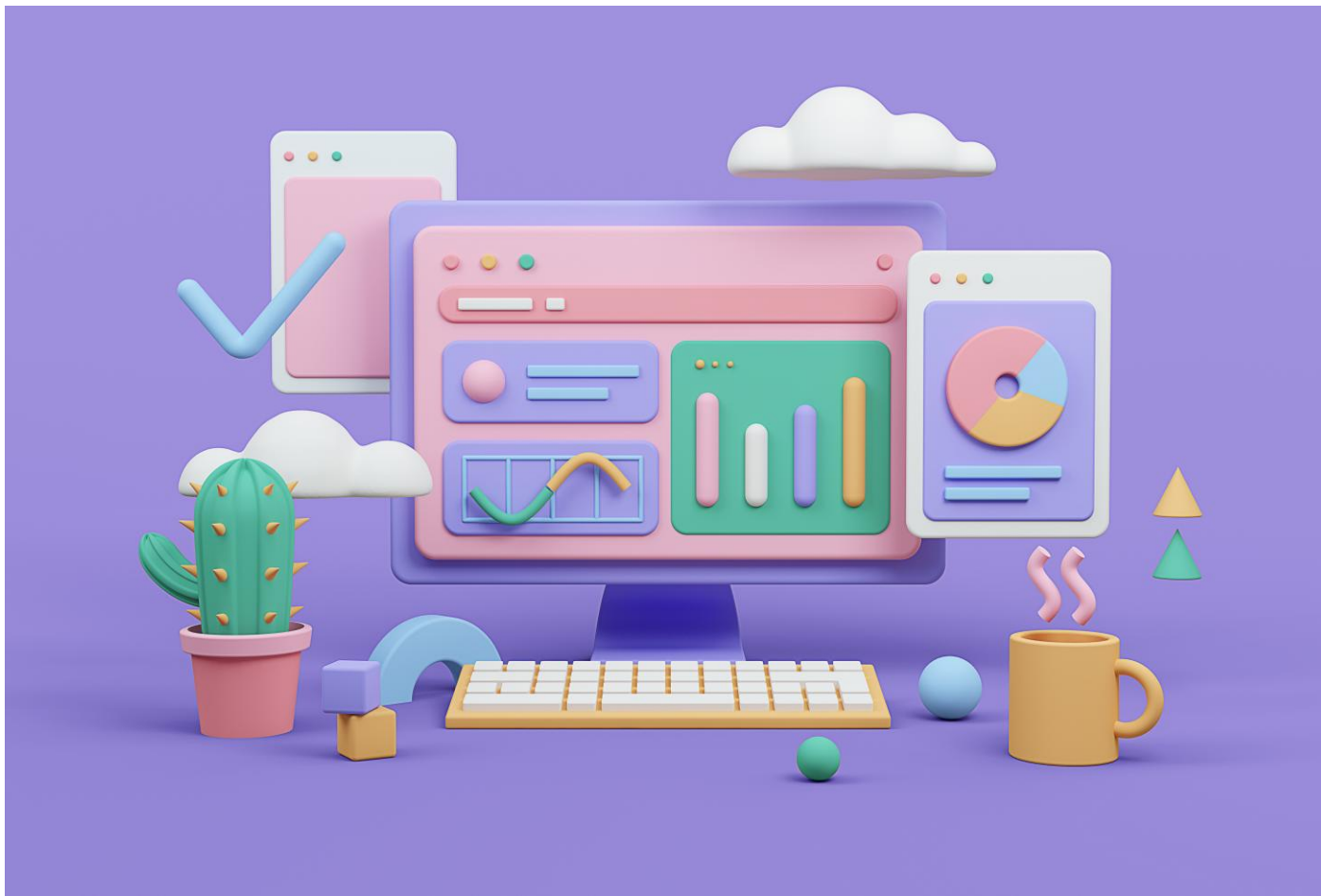
**Tunnistan mainoksen somen muusta
sisältövirrasta.**

KAUPUNGINKIRJASTO

[Etsi lausuntoa – Keskuskauppakamari](#) (Mainonnan eettinen neuvosto)

OULU

Ymmärrän sosiaalisen median algoritmien toiminnan.

KAUPUNGINKIRJASTO

[Tässä meidän ensimmäinen ThinkTwice-projektin video! Miten suosittelu-... | TikTok](#)

OULU

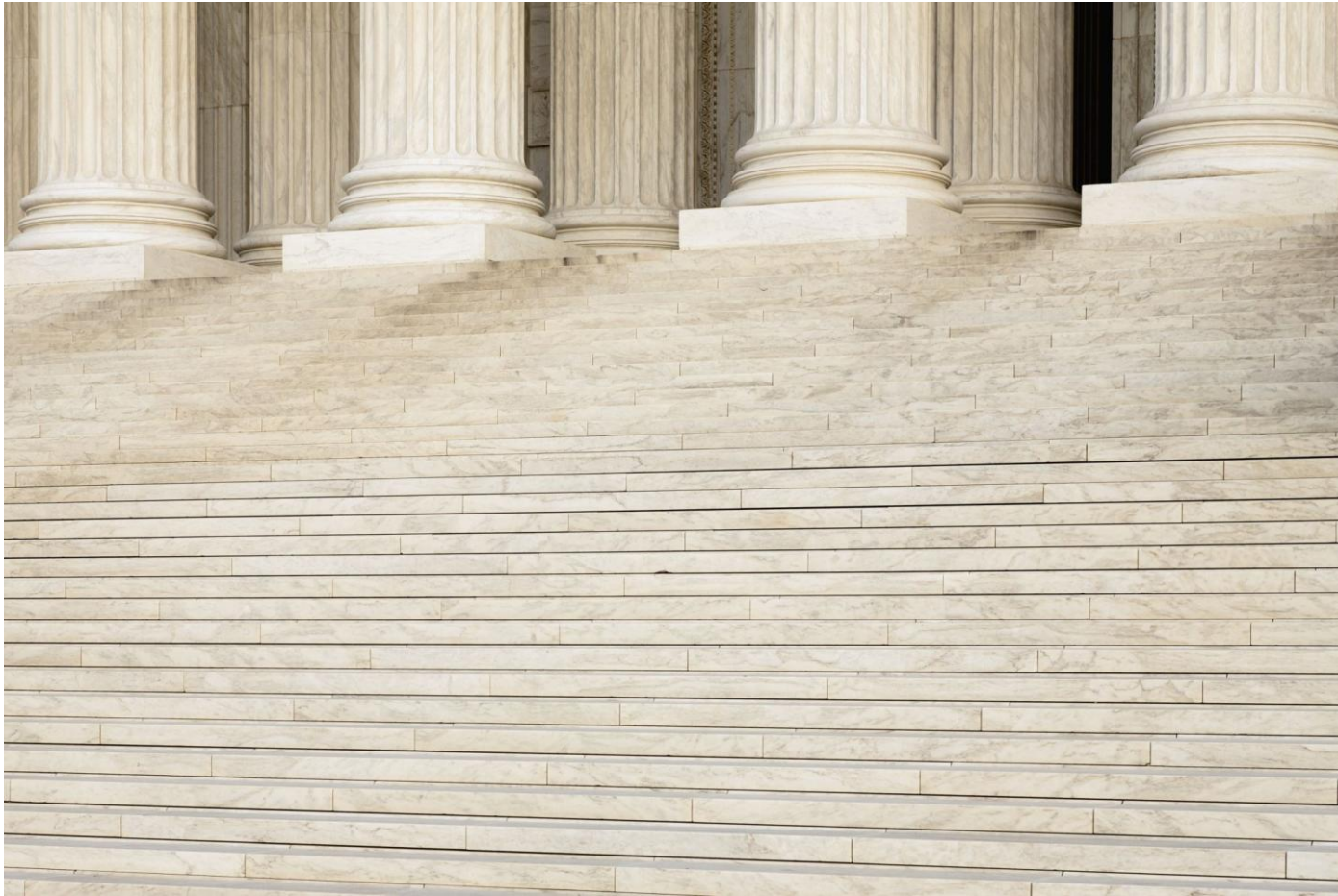

**Se, mitä näen netissä, tukee minun
mielipiteitäni.**

KAUPUNGINKIRJASTO

OULU

Viranomaisten ei pitäisi viestiä sosiaalisen median kautta.

**Sosiaalinen media auttaa toteuttamaan
sananvapautta.**

KAUPUNGINKIRJASTO

OULU

Some lisää taitoa kuunnella.

Somen sisältöjä ja käyttäjiä tulisi valvoa tai rajoittaa enemmän.

Sosiaalinen media on uhka demokratialle.

KAUPUNGINKIRJASTO

OULU

Näin puututaan huonoon keskustelukulttuuriin:

1. Kun joku puhuu omille, sano itsestään selvyyksiä. Itsestään selvydet purkavat jännitettä.
2. Puhu muille. Kaikki viestit kannattaa kohdistaa näkymättömälle yleisölle, eikä suoraan puhujalle.
3. Avoimuus tepsii uhriutumiseen: jaa itsestäsi, taustastasi ja positiostasi.
4. Provokaation edessä kannattaa tehdä Koivistot: "Ei pidä provosoitua kun provosoidaan."
5. Toisto on hyvänkin työkalu. Viestinnän määrällä on väliä, mutta älä copypasteta!
6. Pura heimoja ja leirejä: erimielisyys ja omien mielipiteiden pitäminen purkaa kaksijakoisuutta.
7. Tarjoa vaihtoehtoisia kehyksiä. Asioita voi tulkita monin eri tavoin.

Vinkkinä:

[Sosiaalinen media tiedonlähteenä | Eväitä opiskeluun | Oulun kaupunki](#)

Evaitaopiskeluun.fi → Verkkotiedonhaku → Sosiaalinen media tiedonlähteenä

- Erityisesti sivun loppuun laitettut linkit

Koponen, Koskinen, Pullinen: **Öyhökratia** (2022, Gummerus)

- Viihdyttävä ja yleistajuisesti kerrottu
- Edelleen ajankohtainen

MEDIAETSIVÄ JÄLJILLÄ: kirjavarkaus

Mediaetsivä jäljillä -peli

Tervetuloa pelaamaan Mediaetsivä jäljillä -peliä. Roolisi etsivänä on vihjeiden perusteella ratkaista mysteeri ja selvittää rikoksentekijä.

Aloita painamalla punaista sormikuvaketta.

Kun pelaat puhelimella, käännä näyttöäsi tarvittaessa, jotta näet sisällön paremmin.

Aluehallintovirasto

OULU

KAUPUNKIKIRJASTO

thinglink..

A person with long brown hair, wearing a dark blue vest with a white logo and the text "KIRJASTO BIBLIOTEK LIBRARY", is organizing books on a yellow cart. The cart is filled with various books, including some with colorful covers. In the background, there are more bookshelves and a blue trash bin. The floor is light-colored wood.

Kiitos osallistumisesta!

Tervetuloa kirjastoon!

KAUPUNGINKIRJASTO

OULU